

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 13C/55/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113206125
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kuruc
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2015:1113206125.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, samosudcom JUDr. Petrom Kurucom, v právnej veci navrhovateľa Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., 29. augusta 1/A, Bratislava, IČO: 31338976, proti odporcovi I. A. G., Q. U. - P. U. A., Š. XXXX/X, zast. JUDr. Vladimírom Vrabelom, advokátom, AK Košice, Hlavná 70, o zaplatenie 693,08 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Návrh **z a m i e t a .**

II. Navrhovateľ sa **z a v ä z u j e** zaplatiť odporcovi trovy právneho zastúpenia v sume 214,58 eur k rukám právneho zástupcu, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 25.2.2013 žiadal, aby súd zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 331,94 eur a k náhrade trov konania. Podaním z 19.11.2013 žiadal pripustiť zmenu návrhu tak, že si uplatňoval zaplatenie sumy 693,08 eur a náhradu trov konania.

Uznesením č. k. 13C/55/2014-48 zo dňa 23.6.2014, právoplatným dňa 15.7.2014, súd pripustil zmenu návrhu tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 693,08 eur a trovy konania.

Na základe čiastočného späťvzatia návrhu súd uznesením č. k. 13C/55/2014-68 zo dňa 5.8.2014 zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 29,20 eur, ktorá predstavovala poplatky za rok 2010, a ktorú sumu odporca dňa 3.6.2014 uhradil.

V písomných vyjadreniach navrhovateľ uviedol, že dňa 25.4.1993 bol Strediskom cenných papierov SR, a. s., zriadený účet majiteľa cenných papierov č. účtu: XXXXXXXXXXXXX na meno odporcu. Právny vzťah medzi odporcom a SCP vznikol v zmysle ust. § 56 Zák. č. 600/1992. V roku 2004 došlo k zmene, keď navrhovateľ nadviazal na činnosť predošlého SCP. V rokoch 2008 a 2009 navrhovateľ viedol odporcovi účet majiteľa cenných papierov, a to už pod č. XXXXXXXXXXXXX. Navrhovateľ nesúhlasil so vznesenou námietkou premlčania, pretože predmetný právny vzťah sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka, teda premlčacia doba je štvorročná. Na záver potvrdil, že odporcovi riadne zaslal faktúry za roky 2008 a 2009, a to na adresu, ktorú mal evidovanú, pričom odporca oznámil zmenu adresy trvalého bydliska až v roku 2011. K výške poplatkov za vedenie účtu uviedol, že poskytuje služby za cenu stanovenú cenníkom služieb Centrálného depozitára SR, ktorý vzniká podľa postupu schváleného Národnou bankou Slovenska, ako orgánom dohľadu nad činnosťou CDCP, a to v súlade so Zákonom o cenných papieroch a prevádzkovým poriadkom, ktorý schvaľuje NBS. Cenník schvaľuje dozorná rada CDCP a je verejne prístupný a zverejnený aj na webovej stránke. Výška poplatkov za vedenie účtov je vždy súčasťou rozhodnutia o obchodnej politike navrhovateľa.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Predovšetkým namietal, že mu nikdy neboli doručené faktúry za roky 2008 a 2009. Uviedol, že držiteľom cenných papierov je od roku 1993 a až do roku 2008 nemal žiadny problém. Voči uplatneným nárokom vzniesol námietku premlčania, pričom vychádzal z toho, že za rok 2008 si navrhovateľ mohol uplatniť svoje právo prvýkrát dňa 1.1.2009. Taktiež namietol, že zo strany navrhovateľa nebola služba poskytnutá riadne, pretože mu nezaslal informáciu o zmene ceny. Poukázal na to, že v rokoch 2008 a 2009 došlo k výraznému nárastu ceny za poskytované služby oproti predchádzajúcim rokom, kedy poplatky boli vo výške cca 500,-- Sk až 600,-- Sk. Myslí si, že ak navrhovateľ z roka na rok zvýšil poplatok za vedenie účtu na 15-násobok, tak mal s ním ako s klientom komunikovať a upozorniť ho na túto skutočnosť. Aj keď adresu trvalého bydliska zmenil už v roku 2004, mal zaplatenú službu na doposielanie zásielok a za predchádzajúce roky mu vždy faktúry boli doručené. Taktiež uviedol, že ak by mal informácie o takomto zvýšení poplatku, tak by určite využil možnosť previesť cenné papiere k inému depozitárovi, pričom predložil súdu aj cenník inej spoločnosti, podľa ktorého v roku 2009 za rovnakú službu bol účtovaný poplatok o cca 25-násobne menší.

Z obsahu návrhu na začatie konania a z písomných vyjadrení navrhovateľa, výsluchu odporcu a z pripojených listinných dôkazov, najmä z obsahu faktúr, cenníkov, výpisov z účtu, poštových podacích hárkov, súd zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 25.4.1993 Stredisko cenných papierov SR, a. s., zriadilo odporcovi účet majiteľa cenných papierov. Od roku 2004 túto službu vykonáva navrhovateľ. Za rok 2008 si navrhovateľ uplatnil poplatok za vedenie účtu majiteľa cenných papierov v sume 331,94 eur (10.000,-- Sk), a to na základe faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.12.2008, splatnej dňa 28.2.2009. Za rok 2009 si navrhovateľ uplatnil poplatky taktiež v sume 331,94 eur, a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.12.2009, splatnou dňa 15.2.2010. Navrhovateľ tvrdil, že predmetné faktúry doručil odporcovi na známu adresu trvalého bydliska, a to U., U. XXX/X, pretože až v roku 2011 si odporca splnil svoju povinnosť a oznámil zmenu adresy. Ako doklad navrhovateľ predložil poštové podacie hárky, kde na jednom nie je čitateľný dátum podania a na druhom hárku je dátum podania 1.2.2010. Z vyjadrenia odporcu vyplynulo, že už v roku 2004 zmenil adresu trvalého bydliska, avšak mal službu na doposielanie zásielok, pričom okrem faktúr za uvedené roky mu boli všetky ostatné faktúry riadne doručené. Predložil súdu aj čestné prehlásenie I.. D. Q., ktorý bol akcionárom v tej istej spoločnosti ako odporca, a ktorý v tomto doklade uviedol, že ani jemu neboli doručené faktúry za obdobie rokov 2008 a 2009, hoci adresu trvalého pobytu nemenil.

Podľa článku VI, bodu 2, cenníka na rok 2008, cena za vedenie účtu majiteľa sa vypočíta na základe objemu cenných papierov v menovitej hodnote na účte k 31.12. bežného roka. Podľa článku VI, bodu 2, cenníka, na rok 2009 CDCP vypočítava objem cenných papierov v menovitej hodnote na účte majiteľa vo svojej evidencii v priebehu bežného roka vždy k poslednému dňu každého kalendárneho mesiaca. Cena na vedenie účtu majiteľa sa stanoví z priemerného ročného objemu cenných papierov v menovitej hodnote na účte majiteľa.

Podľa § 99, ods. 3, Zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch)) , centrálny depozitár

- a) eviduje zaknihované cenné papiere a imobilizované cenné papiere v registroch emitentov,
- b) eviduje majiteľov zaknihovaných cenných papierov na účtoch majiteľov a údaje o cenných papieroch na klientských účtoch členov v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- c) eviduje zmeny na účtoch majiteľov v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a na klientských účtoch členov,
- d) eviduje údaje, ktoré sa týkajú zaknihovaných cenných papierov a imobilizovaných cenných papierov v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- e) prideluje, mení a ruší ISIN,
- f) poskytuje služby členom centrálnemu depozitára, emitentom cenných papierov, burze cenných papierov, zahraničnej burze cenných papierov spojené s činnosťami podľa písmen a) až e) a podľa odseku 4,
- g) zabezpečuje a organizuje systém pre technické spracovanie údajov vedenia evidencie podľa písmen a) až d) a podľa § 104 ods. 2 písm. a) až c),
- h) zabezpečuje zúčtovanie a vyrovnanie burzových obchodov s finančnými nástrojmi a zúčtovanie a vyrovnanie obchodov s finančnými nástrojmi na žiadosť klienta alebo organizátora mnohostranného obchodného systému; zabezpečením zúčtovania a vyrovnania takýchto obchodov sa rozumie

organizovanie a prevádzkovanie systému zúčtovania a vyrovnaní obchodov s finančnými nástrojmi (ďalej len "systém vyrovnaní") pre aspoň troch účastníkov systému vyrovnaní iných ako centrálny depozitár, ktorý prevádzkuje tento systém vyrovnaní,

- i) vedie zoznamy akcionárov 89) pri listinných akciách na meno,
- j) zriaďuje a vedie držiteľské účty,
- k) eviduje zmeny na držiteľských účtoch,
- l) eviduje ďalšie údaje, ak tak ustanoví tento alebo osobitný zákon.

Podľa § 99, ods. 5, cit. zákona, činnosti uvedené v odseku 4 môže centrálny depozitár vykonávať, ak ich má uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára. Povolenie na výkon činnosti podľa odseku 3 písm. e) môže byť udelené len jednému centrálnemu depozitárovi. Na centrálného depozitára, ktorý nemá v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára uvedenú činnosť podľa odseku 3 písm. e), sa ustanovenie odseku 3 písm. e) nevzťahuje.

Podľa § 105, ods. 5, cit. zákona, právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený, a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom .

V prejednávanej veci sa navrhovateľ domáha zaplata sumy 663,88 eur z titulu neuhradených poplatkov za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za roky 2008 a 2009. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázať, že odporcovi boli účtované poplatky za rok 2008 v sume 331,94 eur a za rok 2009 rovnako v sume 331,94 eur. Odporca voči uplatneným nárokom vzniesol námietku premlčania, keď tvrdil, že premlčané by mali byť poplatky za rok 2008 v celej výške a tiež za I. polrok roku 2009 v sume 165,96 eur. Ohľadom zvyšku uplatneného nároku v sume 165,96 eur vzniesol kompenzačnú námietku, keď tvrdil, že zo strany navrhovateľa mu nebola riadne poskytnutá služba, pretože navrhovateľ nepreukázal, že zaslal odporcovi včas informáciu o zmene ceny za poskytnuté služby. Z tohto dôvodu si uplatnil nárok na zľavu z ceny služby z titulu vadného plnenia vo výške 165,96 eur.

V zmysle § 105, ods. 5, cit. zákona, právne vzťahy medzi navrhovateľom a majiteľom účtu cenných papierov sa spravujú Zákonom o cenných papieroch a Obchodným zákonníkom. V zmysle § 387, ods. 1, Obch. zákonníka, právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby. V zmysle § 397 Obch. zákonníka premlčacia doba je štyri roky. V zmysle § 391, ods. 1, Obch. zákonníka, pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde. Za rok 2008 si navrhovateľ uplatnil poplatky faktúrou, pri ktorej stanovil lehotu splatnosti dňom 28.2.2009. Z predloženého cenníka, konkrétne z článku VI, bodu 2, vyplýva, že cena za vedenie majiteľa účtu sa vypočíta na základe objemu cenných papierov v menovitej hodnote na účte k 31.12. bežného roka. Z uvedeného vyplýva, že poplatok za vedenie účtu sa nemôže premlčovať za jednotlivé mesiace, pretože jeho výška je možné stanoviť až na základe objemu cenných papierov na účte k 31.12. Rovnako tak poplatky za rok 2009, ktoré si navrhovateľ uplatnil faktúrou s dátumom splatnosti 15.2.2010, sa nepremlčujú za jednotlivé mesiace, pretože nejde o mesačné poplatky, ale poplatok, ktorý sa vypočíta ako ročný poplatok tak, ako to vyplýva z článku VI, bodu 2, cenníka na rok 2009 z priemerného ročného objemu cenných papierov na účte majiteľa. Teda aj keď sa vždy ku koncu posledného dňa kalendárneho mesiaca zisťuje objem cenných papierov na účte, výšku poplatku možno určiť až ku koncu roka, keď sa vypočíta priemerný ročný objem z údajov za jednotlivé mesiace. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ mohol vyčíslieť výšku poplatku vždy najskôr k 1.1. každého roka.

Z predloženého cenníka nevyplýva lehota splatnosti, preto podľa názoru súdu je potrebné aplikovať ust. § 340, ods. 2, Obch. zákonníka, v zmysle ktorého ak čas plnenia nie je v zmluve určený, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie záväzku ihneď po uzavretí zmluvy a dlžník je povinný záväzok splniť bez zbytočného odkladu potom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. V danom prípade navrhovateľ ako veriteľ stanovil lehotu na plnenie do 28.2.2009, resp. 15.2.2010, teda až po uplynutí tejto lehoty si mohol uplatňovať neuhradené poplatky. Keďže návrh na začatie konania, ktorým sa navrhovateľ domáhal zaplata poplatkov za rok 2008, bol podaný dňa 25.2.2013 a zmena návrhu, ktorou sa navrhovateľ domáhal zaplata poplatkov za rok 2009 bola podaná dňa 19.11.2013 je zrejme, že nemohlo dôjsť k premlčaniu uplatnených nárokov, teda vznesená námietka premlčania nie je dôvodná.

Za dôvodnú však súd považuje námietku zo strany odporcu týkajúcu sa nedoručenia predmetných faktúr. Ako vyplýva z ust. § 340, ods. 2, Obch. zákonníka, v prípadoch, keď čas plnenia záväzku nie je

dohodnutý, povinnosť dlžníka plniť nastáva vtedy, ak mu je doručená kvalifikovaná výzva na splnenie záväzku. Takouto výzvou je aj faktúra, ktorou je uplatnený nárok. Odporca tvrdil, že mu faktúry za roky 2008 a 2009 neboli nikdy doručené. Je pravdou, že odporca si nesplnil povinnosť oznámiť zmenu trvalého bydliska a túto zmenu urobil až v roku 2011, avšak ako vyplýva z vyjadrenia odporcu, napriek zmene trvalého bydliska mu vždy faktúry za predchádzajúce roky boli riadne doručené. Navrhovateľ ako doklad o doručení faktúr predložil kópie poštových podacích hárkov, avšak z týchto dokladov nie je zrejmé aká zásielka bola odporcovi doručovaná, teda či išlo skutočne o faktúru, naviac na jednom z predložených hárkov (čl. 84) nie je ani čitateľný dátum podania. Z tohto dôvodu súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal doručenie faktúr, teda kvalifikovanej výzvy na plnenie odporcovi a teda nebolo preukázané, či nastala povinnosť odporcu plniť predmetný záväzok.

Taktiež súd poukazuje na ust. § 265 Obch. zákonníka, v zmysle ktorého výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu. Zásady poctivého obchodného styku sú výrazom konkretizácie všeobecnejších morálnych zásad, či noriem, vyjadrených v pojme dobré mravy. Zákon subjektívne práva nielen priznáva, ale poskytuje aj ochranu ich výkonu. Nechráni však taký výkon práva, ktorý sa prieči zásadám poctivého obchodného styku, teda výkon práva, ktorým sa prekračujú medze zmluvnej voľnosti v obchodných záväzkových vzťahoch. V prejednávanej veci právny vzťah vznikol priamo na základe zákona a tento právny vzťah sa riadi ustanoveniami Zákona o cenných papieroch a ustanoveniami Obchodného zákonníka. Prevádzkový poriadok navrhovateľa umožňuje účtovať odplatu za poskytované služby na základe platného cenníka. Nepochybne cenník platný na roky 2008 a 2009 bol schválený v súlade s ustanoveniami prevádzkového poriadku. V uvedených rokoch zo strany navrhovateľa došlo jednostranne k zvýšeniu odplaty za poskytované služby v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, kedy sa ročné poplatky pohybovali vo výške do cca 20,- eur na takmer 17-násobok. Nepochybne ide o výraznú zmenu vo výške odplaty za poskytované služby, ktorá môže mať vplyv na rozhodnutie majiteľa účtu, či za takýchto podmienok má záujem o poskytovanie služby.

Keďže prevádzkový poriadok umožňuje navrhovateľovi jednostranne stanovovať výšku odplaty, podľa názoru súdu by malo byť povinnosťou navrhovateľa zmenu výšky odplaty, najmä pokiaľ dochádza k tak výraznej zmene, oznámiť klientom, ktorí by tak získali možnosť zvážiť, či majú záujem o poskytovanie služby od navrhovateľa alebo u iného subjektu poskytujúceho obdobné služby. Tieto zmeny by mal navrhovateľ oznámiť klientom na začiatku obdobia, ktorého sa týka uplatnený nárok a nie až zaslaním faktúry po ukončení obdobia, keď už klient za službu musí zaplatiť. Odporca predložil súdu cenník spoločnosti RM-S Market, OCP, a. s., Bratislava, účinný v roku 2009, v zmysle ktorého za rovnakú službu, t. j. za vedenie účtu majiteľa cenných papierov, bola účtovaná odplata maximálne vo výške 13,28 eur. Z predloženého dokladu je zrejmé, že v danej oblasti bolo pre poskytovanie tejto služby vytvorené konkurenčné prostredie a v prípade riadneho oznámenia zmeny výšky odplaty odporca mohol pristúpiť k zmene poskytovateľa služby. Súd dospel k záveru, že vzhľadom na výrazné zvýšenie odplaty za poskytovanú službu navrhovateľ mal po schválení cenníka oboznámiť odporcu s touto zmenou, pričom neobstojí tvrdenie, že cenník bol zverejnený na webovej stránke, čo nakoniec navrhovateľ v konaní nepreukázal. Súd teda dospel k záveru, že navrhovateľ je síce oprávnený jednostranne zmeniť výšku odplaty, avšak pokiaľ dochádza k tak výraznému zvýšeniu výšky odplaty ako v prípade odporcu za roky 2008 a 2009, bol povinný túto skutočnosť oznámiť odporcovi a pokiaľ tak neurobil, tak takéto konanie možno považovať za odporujúce zásadám poctivého obchodného styku.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142, ods. 1, O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý bol vo veci úspešný, priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 214,58 eur. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny určenej podľa § 10, ods. 1, Vyhl. č. 655/2004 Z.z., za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie vo veci samej z 3.6.2014 a 7.11.2014) po 51,45 eur a z režijného paušálu 2 x 8,04 eur a 1 x 8,39 eur. Keďže právny zástupca preukázal, že je platiteľom DPH, v zmysle § 18, ods. 3, cit. vyhlášky, súd priznal aj DPH 20 %. Súd nepriznal odmenu a režijný paušál v súvislosti s ďalším úkonom, a to porada s klientom dňa 11.5.2015. Aj v prípade úspechu má účastník konania nárok na náhradu trov konania, ktoré možno považovať za účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva. Právny zástupca odporcu v rámci vyčíslenia trov právneho zastúpenia nepredložil žiadny doklad o tom, či sa v uvedený deň porada s klientom uskutočnila a taktiež nezdôvodnil ani účelnosť tohto úkonu, preto súd odmenu za uplatnený úkon nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42, ods. 3, O.s.p. (t. j. musí byť z neho zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221, ods. 1, O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Ex. poriadok).